

років, або позбавленням волі на той самий строк.

Стаття 179 КК України визначає міри покарання за незаконне утримання, осквернення або знищення релігійних святинь.

Стаття 180 КК України (Перешкоджання здійсненню релігійного обряду) містить дві диспозиції і, відповідно, міри покарання, а саме:

1. Незаконне перешкоджання здійсненню релігійного обряду, що зірвало або поставило під загрозу зриву релігійний обряд, –

карається штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк від ста двадцяти до двохсот сорока годин, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до двох років.

2. Примушування священнослужителя шляхом фізичного або психічного насильства до проведення релігійного обряду, –

карається штрафом до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців.

Статтею 181 КК України передбачена кримінальна відповідальність за організацію або керівництво групою, діяльність якої здійснюється під приводом проповідкування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів і поєднана із заподіянням шкоди здоров'ю людей або статевою розпущістю, а також за ті самі дії, поєднані із втягуванням в діяльність групи неповнолітніх,

Зіставивши ст. 10 Європейської конвенції з нормами права, передбачених внутрішнім законодавством України, можна зробити висновок про те, що теоретично, останні повністю відповідають вимогам ст. 10 Європейської конвенції. Тому необхідно усунення суцільний корупції в судовій системі України, щоб суди чітко виконували вимоги чинного законодавства, а відтак, не порушували права громадян, передбачених ст. 10 Європейської конвенції.

Список використаних джерел

1. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод // Право України, 2010. – № 10. – С. 215 – 233.

2. Європейський суд. Справа «Лінгенса проти Австралії». Рішення від 8.07. 1986 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/980_066

3. Європейський суд. Справа «Українська Прес – Група» проти України». Рішення від 29.03.2005 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/980_382

4. Переклад цього та інших рішень Європейського суду розміщено на Інтернет – сайті Міністерства юстиції України, що надає їм статусу офіційних документів та дозволяє використовувати попередню практику Суду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minjust.gov.ua>

5. Конституція України. Основний закон України. – К. : Видавець ПАЛИВОДА А.В., 2009. – 48 с.

6. Кримінальний кодекс України: за станом на 01.05.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

Курсант 4-го курсу ННІ №1 НАВС

Семижон Алла Володимирівна

ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ ВЛАДИ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ ІНДИКАТОР РІВНЯ ДЕМОКРАТІЇ В СУСПІЛЬСТВІ

В сучасних умовах процесу модернізації одним з головних векторів розвитку в Україні є створення системи соціального партнерства між органами державної влади й місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства. Оптимальні можливості для результативної взаємодії громадянського суспільства та публічної влади, збалансованості їх відносин мають місце у державах із демократичним режимом. Тому одним з наріжних каменів юридичної науки сьогодення є проблема транспарентності.

Принцип транспарентності є одним із невід'ємних складових існування правової державності, утвердження конституціоналізму та функціонування верховенства права. Транспарентність є стратегічним елементом формування якісної взаємодії між громадянами та органами державної влади. Вона дозволяє громадянам отримати адекватне уявлення та сформулювати критичне судження про стан суспільства та органи публічної влади, укріплює дієвість та ефективність громадського контролю за діяльністю органів державної влади[1].

Сьогодні відповідна категорія різними вченими трактується по-різному і, на жаль, відсутній єдиний погляд на вказану проблематику. Проте, незважаючи на плюралізм розуміння транспарентності в аспекті засадничого поняття, необхідно визначити, що це основна властивість політичної влади, яка забезпечує розвиток демократії, громадянського суспільства шляхом відкритості дій різних гілок влади, процедури прийняття рішень та активізації громадського контролю над діяльністю органів державної влади та управління, а такі поняття, як «прозорість», «відкритість», «гласність», є певними атрибутивними ознаками транспарентності[2].

Актуалізація дослідження і запровадження європейських стандартів прозорості і відкритості влади як закономірності демократичного управління визначається внутрішніми і зовнішніми чинниками.

Серед внутрішніх чинників слід визначити протиріччя між політикою і мораллю сучасного українського суспільства, що розриває цілісність політичної етики в суспільній свідомості. По-перше, це протиріччя між бажаним і дійсним. Постає суперечність між продекларованими демократичними нормами і реальною можливістю їх втілення. Це зумовлено невідконтрольністю влади, пріоритетністю державних цілей правам особистості, перевагою прагматичних міркувань над системними гарантіями, переважанням традиціоналізму над динамізмом.

По-друге, етична колізія, пов'язана з поняттями «ми» і «вони», простим народом і владою. Зміст «ми» відповідає явному, офіційному, що підлягає правовому контролю, «вони» - таємному, неофіційному, що випадає зі сфери правовідносин. Аморальність представників влади сприймається як моральна індульгенція для широких верств населення, що виражається у відхиленні від оподаткування, дачі хабарів, подвійній бухгалтерії тощо.

По-третє, зростання претензій громадян до влади щодо участі їх в управлінні державою. Влада всупереч претензіям громадян, прагне відтиснути від політики маси людей, намагаючись водночас створити ілюзію їхньої участі в політиці.

Зовнішніми чинниками актуалізації запровадження європейських стандартів транспарентності влади як закономірності демократичного управління є діяльність міжнародних інституцій у галузі європейського врядування. Одним з прикладів діяльності міжнародних інституцій у галузі європейського врядування є Конференція Комітету Ради Європи, яка ухвалила рішення про те, що європейська культура демократичної участі громадян у місцевому суспільному житті є важливою рисою спільного розуміння та відданості демократії ХХІ століття на континенті і тому вона заслуговує на закріплення у європейському юридичному документі(конвенції) [3].

Слід нагадати, що демократичні стандарти – це стандарти, в основу яких покладено демократичні цінності. Як помічено з досвіду більшості країн, запровадження права особи на участь у справах місцевої влади – рішення не одного дня. Всі країни різними шляхами прийшли до розуміння фундаментальної важливості залучення громадян до суспільного життя. Можна визначити три причини на користь залучення громадян до суспільного життя. Перша – без урахування особистої думки громадян рішенням місцевої ради не вистачає легітимності, водночас влада мусить звітувати перед громадою. Друга – публічна влада має обов'язково прислухатися до людей і навчатися або удосконалюватися у своїй роботі, щоб реалізовувати кращу політику і надавати якісніші послуги громадянам. Третя причина – активна участь жителів території у громадських справах дає їм відчуття належності до спільноти, сприяє формуванню колективної відповідальності за реалізацію прийнятих рішень та їх наслідки.

Сьогодні в Україні назріла потреба у виробленні системи заходів розвитку принципу транспарентності, оскільки органи публічної влади, що співпрацюють з інститутами громадянського суспільства, істотно підвищують результативність своєї діяльності. Тому основними механізмами покращення розвитку цього принципу мають стати наступні:

1. підвищення інформованості населення про діяльність органів державної влади за допомогою вилучення зі службового користування документів і матеріалів, які призначені для широкого користування, але фактично є закритими;

2. детальне та широкомасштабне висвітлення фактів зловживання в органах державної влади; привернення уваги ЗМІ до роботи органів державної влади (сприяння ЗМІ щодо конструктивного висвітлення роботи органів державної влади та при підготовці аналітичних матеріалів);

3. створення довідкових видань, які висвітлюють права громадян у сфері взаємодії з органами державної влади; підготовка та видання органами державної влади публічних звітів про свою діяльність, що, з одного боку, слугувало б підвищенню інформованості громадськості, а з іншого – було б критерієм визначення рейтингу довіри;

4. вироблення методології та практики висвітлення діяльності органів державної влади з метою підвищення їх відкритості за допомогою формування доступної для всіх бажаних інформації, що дозволить знизити суб'єктивізм прийнятих ними рішень;

5. визначення рейтингу довіри до органів державної влади за критерієм відкритості, що тим самим має сприяти забезпеченню прозорості її діяльності [4].

Виходячи із цього, органи державної влади мають спрямовувати свою діяльність у напрямку реального забезпечення різних способів доступу громадян та організацій до відповідної інформації. Запровадження таких дій дозволить підвищити рівень інформованості громадськості про діяльність органів державної влади, а відтак – сприятиме їх транспарентності.

Отже, проаналізувавши вищезазначене, необхідно вказати, що транспарентність влади є невід'ємним атрибутом сучасної демократичної держави, адже саме вона дозволяє формувати такі відносини, за яких громадяни повноцінно реалізують своє конституційне право отримати інформацію про діяльність органів публічної влади, про вироблення ними публічно-владних рішень, здійснювати контроль за діяльністю органів державної влади та місцевого самоврядування. Тому подальші комплексні дослідження цієї проблематики є необхідними.

Список використаних джерел:

1. Наливайко Л. Транспарентність публічної влади: вітчизняний і зарубіжний досвід/ Л.Наливайко, О.Чепік-Трегубенко //Право України. – 2015. - №6. – С.148-156

2. Транспарентність влади в контексті європейської інтеграції України [Електронний ресурс] : консп. лекц. до короткотерм. семін. в системі підвищення кваліфікації кадрів /уклад. : Е. А. Афонін, О. В. Суший. — К. : НАДУ, 2010. — 48 с. — Режим доступу : <http://lib.rada.gov.ua/static/about/text/transparentnist.pdf>.

3. Андрійчук Т. Принцип прозорості комунікації органів державної влади з населенням: понятійно-концептуальне бачення / Т. Андрійчук // Вісник книжкової палати[Електронний ресурс]. — 2009. — № 4. — Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/portal>

4. Ярошенко В. Транспарентність та відкритість влади як механізми становлення інституту демократичної громадянськості/ В.Ярошенко // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Сер.: Політологія. – 2012. – Т.182, Вип.170. – С. 85-91.

Приватний нотаріус Харківського міського нотаріального органу, ад'юнкт кафедри цивільного права і процесу НАВС